

**REPUBLIKA SRPSKA
VLADA**

**PRIJEDLOG
(po hitnom postupku)**

**ZAKON
O IZMJENI ZAKONA
O LOKALNOJ SAMOUPRAVI**

Banja Luka, decembar 2025. godine

**Prijedlog
(po hitnom postupku)**

**ZAKON
O IZMJENI ZAKONA
O LOKALNOJ SAMOUPRAVI**

Član 1.

U Zakonu o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 97/16, 36/19, 61/21 i 100/25), u članu 10. stav 2. mijenja se i glasi:

„(2) Izuzetno od uslova iz stava 1. t. 1) i 2) ovog člana, opština može steći status grada bez obzira na broj stanovnika i status razvijene jedinice lokalne samouprave ako je stopa zaposlenosti na području opštine iznad republičkog prosjeka ili ako opština najmanje deset godina ima pet studijskih programa u smislu zakona kojim se uređuje visoko obrazovanje, više od 2.000 studenata na ovim programima i bogato kulturno-istorijsko nasljeđe.“

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj:
Datum:

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE

Nenad Stevandić

OBRAZLOŽENJE
PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O LOKALNOJ SAMOUPRAVI
(po hitnom postupku)

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je članu 102. stav 2. Ustava Republike Srpske, kojim je propisano da se sistem lokalne uprave uređuje zakonom.

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je i u članu 66. Ustava Republike Srpske, kojim je utvrđeno da prava i dužnosti Republike vrše Ustavom određeni republički organi. Ljudska prava i slobode, jednakost pred zakonom, samostalnost i jednak položaj preduzeća i drugih organizacija, ustavni položaj i prava jedinica lokalne samouprave osnova su i mjera ovlašćenja i odgovornosti republičkih organa.

Takođe, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je i u članu 70. Ustava Republike Srpske, kojim je, između ostalog, utvrđeno da Narodna skupština donosi zakone, druge propise i opšte akte.

II USKLADENOST SA USTAVOM, PRAVNIM SISTEMOM I PRAVILIMA ZA IZRADU ZAKONA I DRUGIH PROPISA REPUBLIKE SRPSKE

Prema Mišljenju Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo broj: 22.02-020-3505/25 od 9. decembra 2025. godine, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je članu 102. stav 2. Ustava Republike Srpske, kojim je propisano da se sistem lokalne uprave uređuje zakonom.

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je i u članu 66. Ustava Republike Srpske, kojim je utvrđeno da prava i dužnosti Republike vrše Ustavom određeni republički organi i da su ljudska prava i slobode, jednakost pred zakonom, samostalnost i jednak položaj preduzeća i drugih organizacija, ustavni položaj i prava jedinica lokalne samouprave osnova i mjera ovlašćenja i odgovornosti republičkih organa. Takođe, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 70. stav 1. tačka 2. Ustava Republike Srpske kojim je, između ostalog, utvrđeno da Narodna skupština donosi zakone, druge propise i opšte akte.

Zakonom o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 97/16, 36/19, 61/21 i 100/25) uređen je sistem lokalne samouprave, jedinice lokalne samouprave, način i uslovi njihovog formiranja, poslovi lokalne samouprave, organi jedinica lokalne samouprave i druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava i dužnosti jedinica lokalne samouprave. Važećim zakonom je propisano da se grad može uspostaviti zakonom na urbanom području koje čini jedinstvenu geografsku, socijalnu, ekonomsku, istorijsku i teritorijalnu cjelinu, sa odgovarajućim nivoom razvoja, pod uslovima da ima više od 50.000 stanovnika i ako u posljednje tri godine na osnovu odluke o utvrđivanju stepena razvijenosti jedinica lokalne samouprave ima status razvijene jedinice lokalne samouprave, a da, izuzetno, opština može steći status grada bez obzira na broj stanovnika ako je stopa zaposlenosti na području opštine iznad republičkog prosjeka.

Predloženom odredbom izmijenjen je propisani izuzetak u smislu da opština može steći status grada bez obzira na broj stanovnika i status razvijene jedinice lokalne samouprave ako je stopa zaposlenosti na području opštine iznad republičkog prosjeka ili ako opština najmanje deset godina ima pet studijskih programa u smislu Zakona o visokom obrazovanju („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 67/20 i 107/24), više od 2.000 studenata na ovim programima i bogato kulturno-istorijsko nasljeđe.

Obrazlažući razloge za donošenje, u skladu sa članom 41. stav 1. tačka 5) Pravila za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 24/14), obrađivač navodi da je na osnovu sprovedenih analiza utvrđena potreba da se propiše mogućnost i da opštine koje imaju pet studijskih programa, više od 2.000 studenata i bogato kulturno-istorijsko nasljeđe dobiju status grada.

Obrađivač, u skladu sa članom 213. Poslovnika Narodne skupštine Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 66/20), navodi da se opšti interes za donošenje ovog zakona po hitnom postupku ogleda u činjenici da jedinice lokalne samouprave kada steknu status grada mogu da ostvare bolje pretpostavke za regionalni i ekonomski razvoj, lakši pristup projektima i investicijama, kao i fondovima Evropske unije po planiranim projektima, što će dovesti do daljeg razvoja određenih jedinica lokalne samouprave i poboljšanje kvaliteta života građana.

Republički sekretarijat za zakonodavstvo je razmotrio predloženi zakon i dao sugestije koje su se odnosile na preciznije formulisanje predmetne odredbe, što je prihvaćeno i ugrađeno u tekst Zakona.

Budući da je usaglašen sa Ustavom Republike Srpske, pravnim sistemom Republike Srpske i Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske, mišljenje ovog sekretarijata je da se Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o lokalnoj samoupravi, po hitnom postupku, može uputiti u dalju proceduru.

III USKLAĐENOST SA PRAVNIM PORETKOM EVROPSKE UNIJE

Prema Mišljenju Ministarstva za evropske integracije i međunarodnu saradnju broj: 17.03-020-3506/25 od 4. decembra 2025. godine, a nakon uvida u propise Evropske unije i analize Prijedloga Zakona o izmjeni Zakona o lokalnoj samoupravi (po hitnom postupku), nisu ustanovljeni sekundarno obavezujući izvori prava EU koji se relevantni za predmet uređivanja dostavljenog prijedloga. Zbog toga se potvrđuje ocjena „Neprimjenjivo“, naznačena u Izjavi o usklađenosti.

Prilikom izrade Prijedloga uzeta je u obzir Evropska povelja o lokalnoj samoupravi.

IV RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Lokalna samouprava u Republici Srpskoj ostvaruje se u opštinama i gradovima, kao jedinicama lokalne samouprave. Opština je osnovni oblik jedinice lokalne samouprave, ali se posebnim zakonom može osnovati i grad kao jedinica lokalne samouprave kojim se uređuju osnovna pitanja od značaja za status, organizaciju i funkcionisanje grada kao jedinice lokalne samouprave.

Posebnim zakonima status grada stekle su sljedeće jedinice lokalne samouprave: Banja Luka, Prijedor, Doboj, Bijeljina, Trebinje, Zvornik, Gradiška, Derventa, Prnjavor, Laktaši, Teslić, dok je Istočno Sarajevo jedini grad u Republici Srpskoj čije područje čini šest opština.

Imajući u vidu propisane uslove na osnovu kojih opština može steći status grada i njihovom analizom, ustanovljeno je da postoji potreba da se, pored propisanih, regulišu i uslovi koji će omogućiti da opštine u Republici Srpskoj koje najmanje deset godina imaju pet studijskih programa, više od 2.000 studenata i bogato kulturno-istorijsko nasljeđe i koje podnesu zahtjev za dodjelu statusa grada, taj status u zakonom propisanoj proceduri steknu.

V RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Članom 213. Poslovnika Narodne skupštine Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 66/20) propisano je da se zakon može, izuzetno, donijeti po hitnom postupku i to u slučaju samo kada se zakonom uređuju pitanja i odnosi nastali usljed okolnosti koje nisu mogle da se predvide, a nedonošenje zakona po hitnom postupku moglo bi da prouzrokuje štetne posljedice po život i zdravlje ljudi, bezbjednost Republike Srpske i rad organa i organizacija, i ako je to u opštem interesu.

Opšti interes za donošenje ovog zakona po hitnom postupku ogleda se u činjenici da će opštine koje ispunjavaju uslove imati mogućnost da u propisanoj proceduri steknu status grada i na taj način ostvare bolje pretpostavke za regionalni i ekonomski razvoj, lakši pristup projektima i investicijama, kao i fondovima Evropske unije po planiranim projektima, što će dovesti do daljeg razvoja određenih jedinica lokalne samouprave i poboljšanje kvaliteta života građana.

VI OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Članom 1. Prijedloga zakona u članu 10. Zakona o lokalnoj samoupravi, u stavu 2. mijenjaju se uslovi za sticanje statusa grada na način da opština može steći status grada bez obzira na broj stanovnika i status razvijene jedinice lokalne samouprave, ako je stopa zaposlenosti na području opštine iznad republičkog prosjeka ili ako lokalna samouprava najmanje deset godina ima pet studijskih programa, više od 2.000 studenata i bogato kulturno-istorijsko nasljeđe.

Članom 2. propisuje se stupanje na snagu zakona.

VII FINANSIJSKA SREDSTVA I EKONOMSKA OPRAVDANOST DONOŠENJA ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Republike Srpske.

ZAKON O LOKALNOJ SAMOUPRAVI
(Tekst predložene izmjene ugrađen u tekst Zakona)

Član 10.

(1) Grad se može uspostaviti zakonom na urbanom području koje čini jedinstvenu geografsku, socijalnu, ekonomsku, istorijsku i teritorijalnu cjelinu sa odgovarajućim nivoom razvoja i ako:

- 1) ima više od 50.000 stanovnika i
- 2) u posljednje tri godine na osnovu odluke o utvrđivanju stepena razvijenosti jedinica lokalne samouprave ima status razvijene jedinice lokalne samouprave.

(2) Izuzetno od uslova iz stava 1. t. 1) i 2) ovog člana, opština može steći status grada bez obzira na broj stanovnika i status razvijene jedinice lokalne samouprave ako je stopa zaposlenosti na području opštine iznad republičkog prosjeka ili ako opština najmanje deset godina ima pet studijskih programa u smislu zakona kojim se uređuje visoko obrazovanje, više od 2.000 studenata na ovim programima i bogato kulturno-istorijsko nasljeđe.

(3) Teritorija za koju se formira grad predstavlja prirodnu geografsku cjelinu, ekonomski povezan prostor koji posjeduje izgrađenu komunikaciju među naseljenim mjestima sa sjedištem grada kao gravitacionim centrom.